

INFORMACJA**dot. zmiany ustawy Prawo o ruchu drogowym i innych ustaw w zakresie uregulowania kwestii związanych z ruchem hulajnogami i innymi urządzeniami transportu osobistego.**

W dniu 19.04.2021 r. opublikowana została w Dzienniku Ustaw RP ustawa z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw. Nowelizacja wchodzi w życie **20 maja 2021 roku** i wprowadza rozwiązania mające na celu uporządkowanie ruchu na drogach publicznych, w strefach zamieszkania oraz w strefach ruchu:

- 1) hulajnóg elektrycznych,
- 2) urządzeń transportu osobistego (takich jak np.: deskorolka elektryczna, elektryczne urządzenie samopoziomujące itp.) oraz
- 3) urządzeń wspomagających ruch (takich jak np.: rolki, wrotki, deskorolka, hulajnoga - napędzanych siłą mięśni)

Nowelizacja obejmuje następujące kwestie :

- 1) statusu prawnego hulajnogi elektrycznej, urządzenia transportu osobistego oraz urządzenia wspomagającego ruch,
- 2) status użytkowników - poruszających się tymi urządzeniami,
- 3) określenie części drogi przeznaczonych do ruchu hulajnóg elektrycznych, urządzeń transportu osobistego oraz urządzeń wspomagających ruch,
- 4) dopuszczalnej prędkości wskazanych urządzeń,
- 5) uprawnień do kierowania tymi urządzeniami,
- 6) minimalnego wieku osób poruszających się przy użyciu tych urządzeń.

Zmiany wprowadzane niniejszą nowelizacją szczegółowo usystematyzowano poniżej.

I. Nowe definicje wprowadzone niniejszą nowelizacją.

1. Zmiana dotychczasowej definicji **drogi** z art. 2 pkt 1 w następujący sposób:

„art. 2 pkt 1) **droga** – wydzielony pas terenu składający się z jezdni, pobocza, chodnika, drogi dla pieszych lub drogi dla rowerów, łącznie z torowiskiem pojazdów szynowych znajdującym się w obrębie tego pasa, przeznaczony do ruchu lub postoju pojazdów, ruchu pieszych, **ruchu osób poruszających się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch**, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt;”

Nowelizacja rozszerza zatem definicję drogi, wskazując, że droga przeznaczona jest także **do ruchu osób poruszających się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch**.

2. Zmiana dotychczasowej definicji **uczestnika ruchu i pieszego** z art. 2 pkt 17 i 18, w następujący sposób :

„art 2 pkt 17) - **uczestnik ruchu** – pieszego, **osobę poruszającą się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch, kierującego**, a także inne osoby przebywające w pojeździe lub na pojeździe znajdującym się na drodze;

Czyli osoba poruszająca się na rolkach będzie pieszym.

„ art. 2 pkt 18) - **pieszy** – osobę znajdującą się poza pojazdem na drodze i nie wykonującą na niej robót lub czynności przewidzianych odrębnymi przepisami; **za pieszego uważa się również osobę prowadzącą, ciągnącą lub pchającą rower, motorower, motocykl, hulajnogę elektryczną, urządzenie transportu osobistego,**

urządzenie wspomagające ruch, wózek dziecięcy, podręczny lub inwalidzki, osobę poruszającą się w wózku inwalidzkim, a także dziecko w wieku do 10 lat kierujące rowerem pod opieką osoby dorosłej;”

3. Nowe pojęcie **urządzenia wspomagającego ruch** w art. 2 pkt 18 a u.p.r.d. :

„art. 2 pkt 18a) **urządzenie wspomagające ruch** – urządzenie lub sprzęt sportowo-rekreacyjny przeznaczone do poruszania się osoby w pozycji stojącej, napędzane siłą mięśni ”.

*Przez urządzenie wspomagające ruch należy zatem rozumieć m.in. rolki, wrotki, deskorolkę, hulajnogę i inne urządzenia lub sprzęt sportowo-rekreacyjny, napędzane siłą mięśni osoby poruszającej się tym urządzeniem. Będzie to zatem zwykła hulajnoga, ale już **nie hulajnoga elektryczna.***

4. Zmiana pojęcia **pojazdu i pojazdu silnikowego** w art. 2 pkt 31 i 32:

„art. 2 pkt 31) **pojazd** – środek transportu przeznaczony do poruszania się po drodze oraz maszynę lub urządzenie do tego przystosowane, z wyjątkiem urządzenia wspomagającego ruch;

Pojazdem zatem nie są rolki, deskorolka, czy zwykła hulajnoga.

„ art. 2 pkt 32) pojazd silnikowy – pojazd wyposażony w silnik, z wyjątkiem motoroweru, pojazdu szynowego, roweru, wózka rowerowego, hulajnogi elektrycznej, urządzenia transportu osobistego i wózka inwalidzkiego;”

5. Wprowadzenie definicji **hulajnogi elektrycznej i urządzenia transportu osobistego**:

„ art. 2 pkt 47b) **hulajnoga elektryczna** – pojazd napędzany elektrycznie, dwuosiowy, z kierownicą, bez siedzenia i pedałów, konstrukcyjnie przeznaczony do poruszania się wyłącznie przez kierującego znajdującego się na tym pojeździe;

Warto podkreślić, iż przedmiotowy przepis nie dopuszcza przebywania na hulajnodze elektrycznej więcej niż jednej osoby (może to być wyłącznie kierujący hulajnogą elektryczną).

„ art. 2 pkt 47c) **urządzenie transportu osobistego** – pojazd napędzany elektrycznie, z wyłączeniem hulajnogi elektrycznej, bez siedzenia i pedałów, konstrukcyjnie przeznaczony do poruszania się wyłącznie przez kierującego znajdującego się na tym pojeździe;”

Do takich urządzeń będziemy zaliczać np.: deskorolki elektryczne, elektryczne urządzenia samopoziomujące itp.

II. Nowe zasady ruchu w związku z wprowadzeniem nowych uczestników ruchu drogowego.

1. Ruch pieszych oraz osób poruszających się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch .

W związku z wprowadzeniem nowych definicji dodano do Prawa o ruchu drogowym nowe uregulowania w kwestii organizacji ruchu na poszczególnych płaszczyznach, w związku z czym dodano cały rozdział zatytułowany: „ *Ruch pieszych oraz osób poruszających się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch*”, w którym po kolei w kolejnych zmienionych i dodanych do ustawy prd przepisach uregulowano nową organizację ruchu w tym zakresie, tj. m.in. następujące zasady:

a) art. 11 ust. 4 zdanie drugie:

„Pieszy, z wyjątkiem osoby niepełnosprawnej, korzystając z tej drogi, jest obowiązany ustąpić miejsca osobie poruszającej się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch, kierującemu rowerem, hulajnogą elektryczną lub urządzeniem transportu osobistego.”,

b) art. 11 ust. 5 zdanie drugie:

„W strefie tej (*chodzi o strefę zamieszkania*) pieszy korzysta z całej szerokości drogi i ma pierwszeństwo

przed pojazdem oraz osobą poruszającą się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch.”;

c) art. 15a.

„15a 1. Osoba poruszająca się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch jest obowiązana korzystać z chodnika, drogi dla pieszych lub drogi dla rowerów. Osobę poruszającą się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch na drodze dla rowerów obowiązuje ruch prawostronny.

2. Przepisów ust. 1 nie stosuje się w strefie zamieszkania. W strefie tej osoba poruszająca się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch korzysta z całej szerokości drogi i ma pierwszeństwo przed pojazdem.

3. Osoba poruszająca się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch, korzystając z chodnika albo drogi dla pieszych, jest obowiązana poruszać się z prędkością zbliżoną do prędkości pieszego, zachować szczególną ostrożność, ustępować pierwszeństwa pieszemu oraz nie utrudniać jego ruchu.

4. Osoba poruszająca się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch, przekraczając jezdnię, jest obowiązana zachować szczególną ostrożność oraz korzystać odpowiednio z przejazdu dla rowerzystów albo przejścia dla pieszych.

5. Przekraczanie torowiska wyodrębnionego z jezdni przez osobę poruszającą się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch jest dozwolone tylko w miejscu do tego przeznaczonym.

6. Osoba poruszająca się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch jest obowiązana: 1) poruszać się z prędkością zapewniającą panowanie nad tym urządzeniem, z uwzględnieniem warunków, w jakich ruch się odbywa; 2) przy wymijaniu zachować bezpieczny odstęp od wymijanego pojazdu lub uczestnika ruchu; 3) przy omijaniu zachować bezpieczny odstęp od omijanego pojazdu, uczestnika ruchu lub przeszkody; 4) przed wyprzedzaniem upewnić się, czy ma dostateczne miejsce do wyprzedzania bez utrudnienia komukolwiek ruchu; 5) zbliżając się do przejścia dla pieszych, zachować szczególną ostrożność i ustąpić pierwszeństwa pieszemu znajdującemu się na przejściu.

7. Osobie poruszającej się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch zabrania się: 1) poruszania się w stanie nietrzeźwości, w stanie po użyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu; 2) przewożenia innej osoby, zwierzęcia lub ładunku; 3) ciągnięcia pojazdu lub ładunku; 4) czepiania się pojazdów; 5) poruszania się tyłem.”;

Wśród nowych przepisów ważne jest również brzmienie art. 20 ust. 6 ustawy prd, który stanowi iż prędkość poruszania się kierującego hulajnogą elektryczną lub urządzeniem transportu osobistego nie może być większa niż 20 km/h.

2. Kolejne regulacje szczegółowo określają zasady dotyczące zmiany kierunku jazdy, korzystania z drogi, warunków zatrzymania, wyprzedzania i innych działań na drodze przez użytkowników hulajnóg i innych urządzeń w tym. m.in.:

- 1. art. 22 ust. 5 - Kierujący pojazdem jest obowiązany zawczasu i wyraźnie sygnalizować kierunkowskazem zamiar zmiany kierunku jazdy lub pasa ruchu oraz zaprzestać sygnalizowania niezwłocznie po wykonaniu manewru.”;*
- 2. art. 22 ust. 5a. W przypadku gdy pojazd nie jest wyposażony w kierunkowskazy, kierujący pojazdem jest obowiązany zawczasu i wyraźnie sygnalizować zamiar zmiany kierunku jazdy lub pasa ruchu przez wyciągnięcie ręki w stronę zamierzonej zmiany kierunku jazdy lub pasa ruchu.”;*
- 3. art. 24 w ust. 2 zdanie drugie - W razie wyprzedzania roweru, wózka rowerowego, motoroweru, motocykla, hulajnogi elektrycznej, urządzenia transportu osobistego, osoby poruszającej się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch lub kolumny pieszych odstęp ten nie może być mniejszy niż 1 m.”;*
- 4. Kierujący pojazdem, zbliżając się do przejazdu dla rowerzystów, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność i ustąpić pierwszeństwa kierującemu rowerem, hulajnogą elektryczną lub urządzeniem transportu osobistego oraz osobie poruszającej się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch, znajdującym się na przejeździe. Kierujący pojazdem, który skręca w drogę poprzeczną, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność i ustąpić pierwszeństwa kierującemu rowerem, hulajnogą elektryczną lub urządzeniem transportu osobistego oraz osobie poruszającej się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch, jadącym na wprost po jezdni, pasie ruchu dla rowerów, drodze dla rowerów lub innej części drogi, którą zamierza opuścić.”;*
- 5. Kierujący pojazdem, przejeżdżając przez drogę dla rowerów poza jezdnią, jest obowiązany ustąpić*

pierwszeństwa kierującemu rowerem, hulajnogą elektryczną lub urządzeniem transportu osobistego oraz osobie poruszającej się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch.”;

6. *Kierujący rowerem lub hulajnogą elektryczną jest obowiązany korzystać z drogi dla rowerów lub pasa ruchu dla rowerów, jeżeli są one wyznaczone dla kierunku, w którym się porusza lub zamierza skręcić. Kierujący rowerem lub hulajnogą elektryczną, korzystając z drogi dla rowerów i pieszych, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność i ustępować pierwszeństwa pieszemu.”;*
7. *Kierujący rowerem lub hulajnogą elektryczną może zatrzymać się w służbie rowerowej obok innych kierujących tymi pojazdami.”;*
8. *Kierującemu rowerem, hulajnogą elektryczną lub motorowerem zabrania się:*
  - 1) jazdy po jezdni obok innego uczestnika ruchu, chyba że nie utrudnia to poruszania się innym uczestnikom ruchu albo w inny sposób nie zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego.
  - 2) jazdy bez trzymania co najmniej jednej ręki na kierownicy oraz nóg na pedałach lub podnóżkach;
  - 3) czepiania się pojazdów.
9. *Kierujący rowerem, korzystając z chodnika albo drogi dla pieszych, jest obowiązany jechać z prędkością zbliżoną do prędkości pieszego, zachować szczególną ostrożność, ustępować pierwszeństwa pieszemu oraz nie utrudniać jego ruchu.”*
10. *Art. 33a. 1. Kierujący hulajnogą elektryczną jest obowiązany korzystać z jezdni, po której ruch pojazdów jest dozwolony z prędkością nie większą niż 30 km/h, w przypadku gdy brakuje wydzielonej drogi dla rowerów oraz pasa ruchu dla rowerów. Korzystanie z chodnika lub drogi dla pieszych przez kierującego hulajnogą elektryczną jest dozwolone wyjątkowo, gdy chodnik jest usytuowany wzdłuż jezdni, po której ruch pojazdów jest dozwolony z prędkością większą niż 30 km/h, i brakuje wydzielonej drogi dla rowerów oraz pasa ruchu dla rowerów.*
11. *Kierującemu hulajnogą elektryczną zabrania się:*
  - 1) ciągnięcia lub holowania innego pojazdu;
  - 2) przewożenia innej osoby, zwierzęcia lub ładunku. (art. 33 a u.p.r.d.)
12. *Kierujący urządzeniem transportu osobistego jest obowiązany korzystać z drogi dla rowerów, jeżeli jest ona wyznaczona dla kierunku, w którym się porusza lub zamierza skręcić. Kierujący urządzeniem transportu osobistego, korzystając z drogi dla rowerów i pieszych, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność i ustępować pierwszeństwa pieszemu. Korzystanie z chodnika lub drogi dla pieszych przez kierującego urządzeniem transportu osobistego jest dozwolone wyjątkowo, gdy brakuje wydzielonej drogi dla rowerów. (art. 33 b u.p.r.d.)*
13. *Kierującemu urządzeniem transportu osobistego zabrania się:*
  - 1) ciągnięcia lub holowania innego pojazdu;
  - 2) przewożenia innej osoby, zwierzęcia lub ładunku;
  - 3) czepiania się pojazdów. (art. 33 b u.p.r.d.)
14. *Kierujący hulajnogą elektryczną lub urządzeniem transportu osobistego, korzystając z chodnika albo drogi dla pieszych, jest obowiązany jechać z prędkością zbliżoną do prędkości pieszego, zachować szczególną ostrożność, ustępować pierwszeństwa pieszemu oraz nie utrudniać jego ruchu. (art. 33 c u.p.r.d.)*
15. *Zabrania się dopuszczania dziecka w wieku do 10 lat do kierowania hulajnogą elektryczną lub urządzeniem transportu osobistego na drodze. W strefie zamieszkania dopuszcza się kierowanie hulajnogą elektryczną lub urządzeniem transportu osobistego przez dziecko w wieku do 10 lat wyłącznie pod opieką osoby dorosłej. (art. 33 d u.p.r.d.)*
16. *Dopuszcza się postój roweru, hulajnogi elektrycznej lub urządzenia transportu osobistego na chodniku w miejscu do tego przeznaczonym, a w razie braku takiego miejsca – jak najbliżej zewnętrznej krawędzi chodnika najbardziej oddalonej od jezdni oraz równolegle do tej krawędzi, przy zachowaniu określonych warunków. (art. 47 u.p.r.d.)*

III. Wpływ nowelizacji na uprawnienia straży gminnych (miejskich).

Z punktu widzenia działań straży gminnych (miejskich) kluczowe znaczenie ma natomiast rozstrzygnięcie jak powyżej wskazane zmiany wpłyną na zakres prowadzonych czynności i jakie uprawnienia strażnicy będą posiadać względem nowo zdefiniowanych uczestników ruchu drogowego. W tym zakresie rozstrzygnięcie daje zmieniona treść art. 129b u.p.r.d, w brzmieniu:

Art. 129b. [Uprawnienia straży gminnej (miejskiej) w ramach wykonywania kontroli ruchu drogowego]

1. Kontrola ruchu drogowego w gminach lub miastach, które utworzyły straż gminną (miejską) może być wykonywana przez strażników gminnych (miejskich).

2. Strażnicy gminni (miejscy) są uprawnieni do wykonywania kontroli ruchu drogowego wobec:

1) kierującego pojazdem niestosującego się do zakazu ruchu w obu kierunkach, określonego odpowiednim znakiem drogowym;

2) uczestnika ruchu naruszającego przepisy o:

a) zatrzymaniu lub postoju pojazdów,

b) ruchu motorowerów, rowerów, wózków rowerowych, hulajnóg elektrycznych, urządzeń transportu osobistego, pojazdów zaprzęgowych oraz o jeździe wierzchem lub pędzeniu zwierząt,

c) ruchu pieszych oraz osób poruszających się przy użyciu urządzeń wspomagających ruch,

d) ograniczeniu ruchu w strefie czystego transportu, określonej w uchwale rady gminy, wydanej na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 110),

e) 32 nacisku osi.

3. W ramach wykonywania kontroli ruchu drogowego w zakresie, o którym mowa w ust. 2, strażnicy gminni (miejscy) są upoważnieni do:

1) zatrzymania pojazdu, osoby poruszającej się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch lub jadącego wierzchem;

2) sprawdzania dokumentów, o których mowa w art. 38, oraz weryfikacji danych o:

a) pojeździe, w tym danych o dokumentach pojazdu, w centralnej ewidencji pojazdów,

b) kierującym pojazdem w centralnej ewidencji kierowców;

3) (uchylony);

4) legitymowania uczestnika ruchu i wydawania mu wiążących poleceń co do sposobu korzystania z drogi, używania pojazdu lub urządzenia wspomagającego ruch;

5) wydawania poleceń:

a) osobie, która spowodowała przeszkodę utrudniającą ruch drogowy lub zagrażającą jego bezpieczeństwu,

b) kontrolowanemu uczestnikowi ruchu - co do sposobu jego zachowania;

6) sprawdzenia wykonania obowiązków określonych w art. 78 ust. 2;

7) żądania od właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie;

8) ustalenia tożsamości kierującego pojazdem na podstawie danych z Rejestru Dowodów Osobistych-;

9) 33 sprawdzenia nacisku osi pojazdu znajdującego się na drodze;

10) 34 używania przyrządów kontrolnych lub pomiarowych służących do określania nacisku osi pojazdu;

11) 35 uniemożliwiania jazdy pojazdem przekraczającym dopuszczalny nacisk osi.

3a. 36 W celu dokonania sprawdzenia nacisku osi pojazdu strażnicy gminni (miejscy), mający prawo jazdy odpowiedniej kategorii, mogą kierować tym pojazdem.

4. (uchylony).

Informacyjnie w związku z powyższą zmianą zaznaczam iż do Kodeksu wykroczeń opisywana nowelizacja wprowadza również nowe wykroczenie, tj.:

„Art. 86a. Kto, kierując rowerem, hulajnogą elektryczną lub urządzeniem transportu osobistego albo poruszając się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch na chodniku lub drodze dla pieszych, nie porusza się z prędkością zbliżoną do prędkości pieszego lub nie ustępuje pierwszeństwa pieszemu, podlega karze grzywny albo karze nagany.”

Jednakże ww. regulacja nie znajduje się w kategorii wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych (miejskich) są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego. Powyższe nie wyłącza możliwości stosowania postępowania mandatowego w przypadku naruszenia innych wskazanych powyżej

przepisów Prawa o ruchu drogowym na podstawie np. art. 90 kw, czy 97 kw.

W związku z faktem, że nowelizacja określa nowe rodzaje pojazdów - hulajnogę elektryczną oraz urządzenie transportu osobistego, wprowadza również zmiany w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, w zakresie wymaganych uprawnień do kierowania pojazdami. Z tego względu określono dokumenty stwierdzające posiadanie uprawnień do kierowania hulajnogą elektryczną lub urządzeniem transportu osobistego, tj. karty rowerowej lub prawa jazdy kategorii AM, A1, B1 lub T – w przypadku osób, które nie ukończyły 18 lat. Natomiast dla osób powyżej 18 lat dokument taki nie jest wymagany.

W przepisach przejściowych nowelizacji określono również, że hulajnogi elektryczne i urządzenia transportu osobistego wprowadzane do obrotu po dniu 31 grudnia 2021 r. muszą spełniać warunki techniczne wprowadzane nowelizacją przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia. Natomiast hulajnogi elektryczne i urządzenia transportu osobistego wprowadzone do obrotu przed dniem 1 stycznia 2022 r. mogą nie spełniać wskazanych powyżej warunków technicznych.

Lucyna Cofór
Kierownik Referatu Prawnego
Straży Miejskiej w Częstochowie